

İŞSİZLİK ARTIYOR

Aydınlık Gazetesi, 14 Temmuz 2020

Yıldırım Koç

Türkiye İstatistik Kurumu, 2020 yılı Nisan ayına ilişkin işgücü istatistiklerini yayınladı. TÜİK'in açıklamasına göre, Türkiye'de işsizlerin sayısı 2019 yılı Nisan ayında 4.202.000 iken 2020 yılı Nisan ayında 427 bin azalarak 3.775.000'e düştü.

Türkiye'de işsiz sayısındaki artışı her geçen gün yaşıyoruz. TÜİK'in işsiz sayısının azaldığına ilişkin tespiti, işsizlik tanımından kaynaklanmaktadır. Gerçekte, hem yıllardır yaşanan ekonomik krize, hem de bu krizi daha da derinleştiren Covid-19'un etkilerine bağlı olarak, işsiz sayısı artmaktadır. Bu artışı TÜİK verilerini doğru bir biçimde incelediğimizde de görebiliyoruz.

İŞSİZ KİMDİR?

TÜİK'e göre işsiz, çalışma niyetinde ve yeteneğinde olup işgücü anketinin uygulandığı tarihten önceki 4 hafta içinde aktif olarak iş arayan kişidir. Türkiye'de ekonomik durum o kadar kötüdür ve daha da kötüye gitmektedir ki, iş arama kanallarını kullanarak iş bulma ümidini yitirmiş milyonlarca insan vardır. İnsanlar, geleceğe ilişkin umutlarını yitirmektedir.

O zaman bakılması gereken verilerin başında, çalışma yeteneğinde ve niyetinde olmasına karşın, anketin yapıldığı tarihten önceki 4 hafta içinde aktif olarak iş aramamış insanların sayısı gelmektedir.

TÜİK verilerine göre, 2019 yılı Nisan ayında bu durumda olan insan sayısı 2.285.000 idi. Bu sayı 2020 yılı Nisan ayında yaklaşık iki katına çıkarak 4.460.000 oldu.

Diğer gelişmeleri dikkate almazsak, TÜİK verilerine göre 2019 Nisan'ından 2020 Nisan'ına kadar iş arayan veya aramayan işsiz sayısı 6.487.000'den **1.748.000 ARTIŞLA** 8.235.000 oldu.

İş aramaktan yorulmuş ve bıkmış işsizlerin dışında, birçok kişi de iş bulsa çalışacak durumdadır; ancak çalışmadığından, anketi yapan kişiye emekli, öğrenci, ev kadını olduğunu söylemektedir.

TÜİK verilerine göre, çalışamaz halde (engelli, yaşlı, hasta, vb.) durumda olan kişi sayısı 2019 yılı Nisan ayında 3.939.000 iken 2020 yılı Nisan ayında 4.901.000 olmuş. Bir yılda çalışamaz durumda olanların oranı yüzde 20 artmış. Büyük olasılıkla, son bir yılda işsiz kalanların bir bölümü de bu grupta ele alınmış.

KISA ÇALIŞMA VE ÜCRETSİZ İZİN

İşsizlikteki artışı gizleyen diğer iki etmen, kısa çalışma ve ücretsiz izin uygulamaları.

İşsizlik sigortası fonu Haziran bülteni geçtiğimiz günlerde yayınlandı. Bu bültene göre, 2020 yılı Nisan ayında kısa çalışma ödeneği alan işçi sayısı 3.243.126 idi. Ayrıca Nisan-Haziran 2020 döneminde 1.705.147 kişi ücretsiz izne çıkarılmıştı.

Ücretsiz izine çıkarılan veya kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılan işçilerin giderleri İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanmaktadır. Bu işçilerin çok büyük bölümü, işçi çıkartma yasağı olmasaydı, işten çıkarılacaktı.

TÜİK'e göre iş arayan işsizleri, iş aramayan işsizleri ve İşsizlik Sigortası Fonu'ndan ödenek alan kısa çalışmadaki işçileri ve ücretsiz izne ayrılan işçileri dikkate aldığımızda, karşınıza 13,2 milyonluk büyük bir kitle çıkıyor. Bu kitleye, engelli, emekli, öğrenci veya ev kadını olup çalışmak isteyen ve ancak iş bulamayanları da eklediğinizde, ne yazık ki işlerin çok kötü gittiğini söylemek zorundayız. Ayrıca gizli işsizlik ve eksik istihdamda da büyük bir artış söz konusu.

Gençler açısından durum daha da vahim. 15-24 yaş grubunda işsizlik oranı yüzde 23,2'den yüzde 24,4'e çıkmış. Daha kötüsü, ne eğitimde ne de istihdamda olanların oranı yüzde 23,4'ten yüzde 29,1'e yükselmiş.

Aç tilki fırın yıkar.

İnsanlarımıza insanca yaşamalarına yetecek bir ücretle iş bulabilmek için yapılması gereken, devletçilik ve planlı ekonomidir. Bunun dışındaki yöntemlerle çözüm üretmek mümkün değil. Ekonomik kalkınmayı veya üretim devrimini de ancak bu araçlarla gerçekleştirebiliriz. Yoksa işsizler Türkiye karşıtı akımların etkisine girebilir. Tehlike büyük.